

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

LOs yttrande ang Remiss ang Tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdraget

Sammanfattning

- Sverige befinner sig i en lågkonjunktur med en tydlig försvagning på arbetsmarknaden i allmänhet och för byggnadsarbetare i synnerhet. Åtgärder behövs och LO välkomnar att regeringen går fram med tydliga finanspolitiska stimulanser i vårändringsbudgeten.
- LO avstyrker förslaget om att höja subventionsgraden i ROT-avdraget från 30 till 50 procent.
- Trots att förslaget är mycket kostsamt bedöms det inte ha någon väsentlig effekt på arbetslösheten bland byggnadsarbetare då de flesta subventionerade ROT-arbeten ändå hade blivit av utan en höjd subventionsgrad (dödviktseffekten är stor) och då eventuella tidigareläggningar av de faktiska arbeten som utförs inte bedöms vara tillräckligt omfattande eller långsiktiga för att påverka företagets anställningsplaner.
- Förslaget är fördelningspolitiskt problematiskt i det att det kraftigt gynnar hushåll med högre inkomster och förmögenheter.

Förslaget bedöms ha begränsade effekter på arbetsmarknaden

LO instämmer dock i promemorians bedömning att det inte finns några långsiktiga sysselsättningseffekter av förslaget. De allra flesta subventionerade ROT-arbeten hade blivit av utan en höjd subventionsgrad (dödviktseffekten bedöms vara stor). Den sänkta subventionsgraden i ROT-avdraget 2015 innebar ingen väsentlig långsiktig förändring i volymen ROT-tjänster som konsumerades. Det är därför osannolikt att en höjd subventionsgrad påverkar den långsiktiga efterfrågan på ROT-tjänster.

Eftersom förslaget är tidsbegränsat väntas dock redovisningen av vissa ROT-arbeten tidigareläggas till 2025. LO bedömer ändå att den kortsiktiga effekten på arbetslösheten bland byggnadsarbetare kommer att vara mycket begränsad. För det första kommer en väsentlig del av den ökade redovisningen av ROT-tjänster inte spegla ytterligare utfört arbete under tidsperioden utan snarare vara administrativ. Återstående reell tidigareläggning av planerade ROT-arbeten väntas främst kunna hanteras av

existerande arbetsstyrka. Att anställa personal innebär ett långsiktigt åtagande och då en eventuell ökning av utförda ROT-arbeten i stor utsträckning väntas motsvaras av en minskning 2026 bedöms effekterna på anställningsviljan vara mycket begränsade.

Om regeringen vill stärka arbetsmarknaden för svenska byggnadsarbetare borde man istället vidtagit åtgärder för att mer långvarigt öka bostadsbyggandet eller transportinfrastrukturen samt skärpa åtgärderna mot arbetslivskriminalitet och utnyttjandet av arbetare som inte har rätt att arbeta i Sverige – ett utbrett problem i sektorn.

Problematiska fördelningseffekter

Enligt Riksrevisionens genomgång¹ gör den tiondel av hushållen som har den högsta inkomsten ungefär lika mycket ROT-avdrag som de sju tiondelar som har de lägsta inkomsterna. En höjning av ROT-avdraget med över fyra miljarder kronor innebär därmed att de redan stora ekonomiska skillnaderna i samhället förstärks.

Genom ränteavdrag, nedsatt reavinstskatt, tak i fastighetsavgiften samt ROT-avdrag med 30 procents subventionsgrad, är redan skattesubventionen av ägt boende mycket omfattande i Sverige.

Om man genom det förhöjda ROT-avdraget främst vill uppnå en generell förstärkning av hushållens inkomster borde bredare stöd av hushållens köpkraft, såsom höjda barnbidrag, vara mer fördelningspolitiskt aptitliga med större effekt på hushållens konsumtion.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Johan Lindholm

Peter Gerlach
Handläggare

¹ Svart på vitt – rotavdragets kostnader och effekter, RiR 2023:26